

Datum

2 juni 2023

Onderwerp

Inbreng VNG voor Notaoverleg D66-initiatiefnota 'Sneller uit de Schulden'

Geachte dames en heren,

Op 12 juni vindt het Notaoverleg plaats over de Initiatiefnota *Sneller uit de schulden* van uw collega Kat. Gemeenten zijn doordrongen van het belang om te voorkomen dat mensen in de schulden terecht komen en als dat onverhoopt toch gebeurt, ze er zo snel mogelijk weer uit komen. Daarom verwelkomen we de moeite die de D66-fractie heeft genomen deze initiatiefnota te schrijven.

Tegen deze achtergrond willen we u vanuit de VNG het volgende meegeven:

1. Waardering voor Nota

Wij zijn positief over de Nota omdat de erin vervatte voorstellen ertoe kunnen bijdragen dat gemeenten beter in positie worden gebracht om regie te voeren bij schuldhulpverlening.

Specifiek noemen we hier de mogelijkheid voor een schuldenpauze.

We zijn positief over het voorstel te komen tot één schuldenregeling, maar het is geen panacee voor alle kwalen. Daarom dringen wij er op aan ruimte te laten voor alternatieve oplossingen.

Overigens is de inzet van saneringskredieten als standaard al grotendeels een lopende ontwikkeling. Recent is daarvoor een waarborgfonds ingericht en vanuit de NVVK wordt de omslag naar gemeenten toe nadrukkelijk gestimuleerd. De VNG ondersteunt dit waar nodig. Dat er mogelijk extra stimulering komt vanuit het Rijk n.a.v. dit voorstel, is positief. De VNG is het ook eens met het voorstel gemeenten de bevoegdheid te verlenen om een bindende schuldregeling op te leggen. Daarbij moet wel aangetekend worden dat voor een breed draagvlak een achterbanraadpleging onder onze leden nodig is. Of de grens moet liggen bij een akkoord door twee derde van de schuldeisers is voor ons voorstelbaar maar het is geen wet van meden en perzen; de grens kan ook anders gelegd worden door bijvoorbeeld twee derde van het verschuldigde bedrag als criterium te hanteren.

Tevens dient goed gekeken te worden naar de verschillende rollen en bevoegdheden in het stelsel. Daarbij dient niet alleen gekeken te worden naar de minnelijke en wettelijke schuldregeling natuurlijke personen (Msnp en Wsnp) maar ook naar het schuldenbewind.

We achten een rol van gemeenten als regievoerder op het schuldhulpverleningsproces in zijn geheel als de meest geëigende rol. Dat vergt adequate financiën, goed vastgelegde bevoegdheden en adequate deskundigheid.

2. Preventie: Meer aandacht voor bestaanszekerheid en het ontstaan van schulden

De focus ligt momenteel erg op de curatieve kant van schulden namelijk het oplossen van schulden en versnellen van deze oplossingen zoals de verkorting Msnp. Het wegnemen van knelpunten hierbij is positief, maar de oorzaak van het probleem ligt, zoals in de nota gesteld wordt, ook in te complexe regelgeving in combinatie met toenemende bestaansonzekerheid. Er dient daarom tevens aandacht te zijn voor het ontstaan van schulden door de genoemde oorzaken. Zolang daar niets in wijzigt zullen er schulden blijven ontstaan.

3. Denk verder door over schulden bij de overheid

Het merendeel van de schulden van mensen, zijn schulden bij de overheid. De overheid is dan ook de grootste en belangrijkste schuldeiser. Dat leidt tot de surreële situatie dat het ene overheidslichaam doende is een oplossing te vinden voor schulden die iemand bij een ander overheidslichaam heeft. Het zorgt er voor dat mensen, die de overheid als één geheel zien, de overheid minder vertrouwen.

Zeker overheidslichamen hebben de dure plicht de beslagvrije voet te respecteren en dat is nog steeds lang niet overal het geval.

4. Denk verder door over wat te doen aan oplopende schulden

De voorstellen in de Nota bieden nog geen oplossing voor het probleem van oplopende schulden, bijvoorbeeld door boetes en verhoging van (incasso)kosten bij niet of te laat betalen. Die snel oplopende schulden brengen mensen onnodig dieper in de problemen en zorgen ervoor dat een kleine schuld betalingsachterstand uitgroeit tot een problematische schuldensituatie. Daar is niemand bij gebaat.

Als bijlage treft u onze reactie op de beslispunten in de Nota aan.